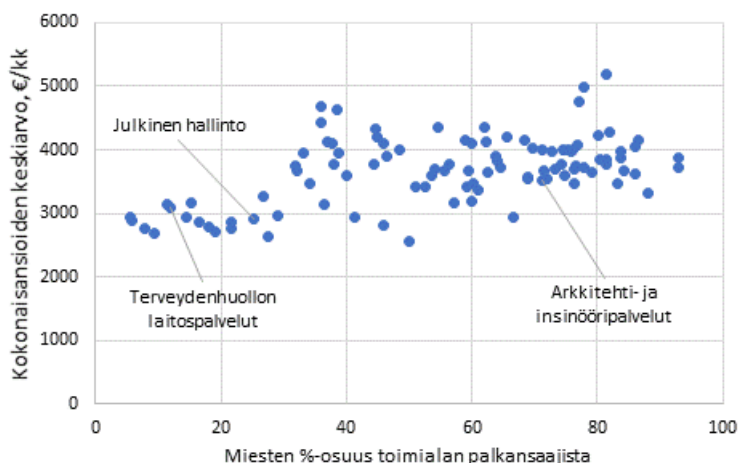

Palkkarakenne 2018

Miesvaltaisilla toimialoilla suurimmat ansiot vuonna 2018

Tilastokeskuksen palkkarakennetilaston mukaan vuonna 2018 palkansaajien keskiarvoansiot olivat miesvaltaisilla toimialoilla tyypillisesti naisvaltaisia aloja suurempia. Ero ansioissa oli erityisen selkeä asiantuntijoina työskentelevillä palkansaajilla.

Kokoaikaisten asiantuntijoiden kokonaisansiot toimialan (3–numerotaso) miesosuuden mukaan vuonna 2018

Niillä toimialoilla, joilla kokoaikatyötä tekevästä asiantuntijoista alle 50 prosenttia oli naisia, keskiarvoansiot olivat 3 152 euroa. Vastaavasti aloilla, joilla asiantuntijoista oli yli 50 prosenttia miehiä, asiantuntijoiden kokonaisansioiden keskiarvo oli 3 836 euroa vuonna 2018.

Yksittäisten toimialojen osalta asiantuntijoita työskenteli eniten terveydenhuollon laitospalveluissa sekä julkisessa hallinnossa. Näillä naisvaltaisilla toimialoilla kokoaikaisten asiantuntijoiden keskiarvoansiot olivat 3 080 ja 2 906 euroa kuukaudessa vuonna 2018. Toimialojen tyypillisimpiä ammattiluokkia olivat sairaanhoitajat, verovalmistelijat ja tarkastajat sekä sosiaalialan ohjaajat.

Suuria miesvaltaisia aloja olivat puolestaan arkkitehti- ja insinööripalvelut sekä ohjelmisto- ja konsultointitoiminta, joissa kokoaikaisten asiantuntijoiden keskiarvoansiot olivat 3 517 ja 3 991 euroa kuukaudessa. Toimialojen yleisimmät ammattiluokat olivat konetekniikan asiantuntijat sekä käytön tukihenkilöt ja operaattorit.

Toimialoja tarkastellaan tässä julkistuksessa [Toimialaluokituksen 2008](#) 3-numerotasolla, joka jakaa toimialat yhteensä 303 luokkaan. Pienimmät, alle 500 palkansaajan toimialat, on karsittu tämän julkistuksen tarkasteluista pois. Toimiala määritellään palkansaajan työpaikan pääasiallisen toiminnan mukaan.

Ammatteja koskevat tiedot perustuvat [Ammattiluokitukseen 2010](#).

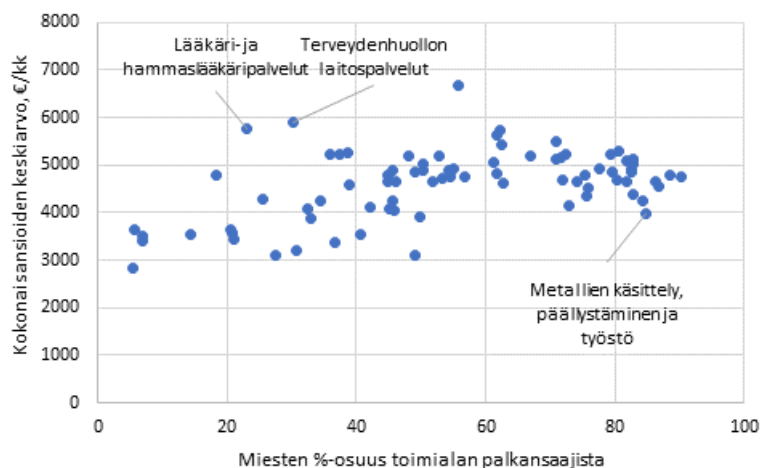
Erityisasiantuntijoilla samantyyppinen suhde

Myös erityisasiantuntijoilla, eli palkansaajilla, joiden työ luokitellaan vaativammaksi kuin asiantuntijoiden, keskiarvoansiot olivat tyypillisesti suurempia niillä toimialoilla, joilla työskentelee enemmän miehiä.

Mikäli miehiä oli vuonna 2018 enemmän kuin 50 prosenttia toimialan erityisasiantuntijoista, kyseisen ammattiryhmän kokonaisansioiden keskiarvo oli 4 774 euroa kuukaudessa. Vastaava luku kokoaikaisille erityisasiantuntijoille naisvoitoisilla toimialoilla oli 4 116 euroa.

Erityisasiantuntijoiden osalta trendistä poikkeavat kaksi toimialaa, terveydenhuollon laitospalvelut sekä lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut. Näillä aloilla naisten osuus oli miesten osuutta suurempi, ja kokonaisansioiden keskiarvot tyypillistä tuntuvampia, 5 902 ja 5 753 euroa kuukaudessa. Tätä selittää se, että näillä toimialoilla työskenteli paljon lääkäreitä sekä se, että naisia alojen lääkäreistä oli 60 prosenttia.

Kokoaikaisien erityisasiantuntijoiden kokonaisansiot toimialan (3-numerotaso) miesosuuden mukaan vuonna 2018

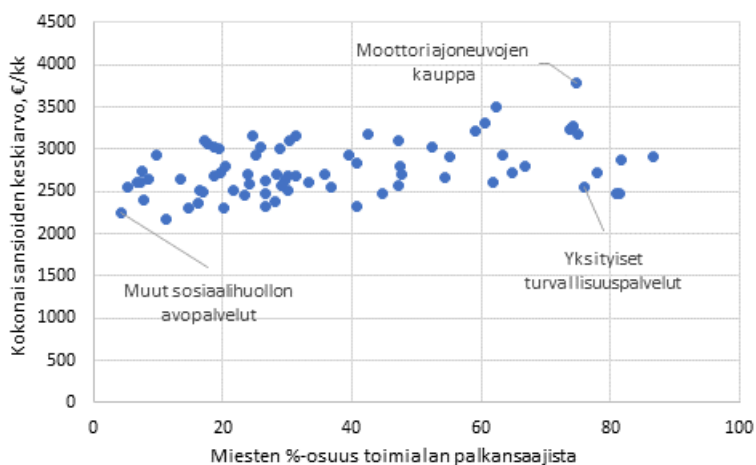

Toimisto-, asiakaspalvelu- ja myyntityössä suurimmat ansiot miesvaltaisilla aloilla

Kokoaikatyötä tekevillä toimisto-, asiakaspalvelu- ja myyntityöntekijöillä ansiot olivat suurimmillaan miesvaltaisilla toimialoilla. Esimerkiksi moottoriajoneuvojen kaupan toimialalla työskennelleiden kokoaikaisien toimisto-, palvelu- ja myyntityöntekijöiden keskiarvoansio oli 3 783 euroa kuukaudessa. Tällä toimialalla työskenteli paljon provisiopalkkaisia myyjiä, joiden luontoisetujen verotusarvo oli keskimääräistä selkeästi suurempi.

Kaikista naisvaltaisimmalla toimisto-, asiakaspalvelu- ja myyntityöntekijöiden toimialalla, muut sosiaalihuollon avopalvelut, kyseisten ammattiryhmien ansiot kokoaikatyöstä olivat keskimäärin 2 254 euroa kuukaudessa vuonna 2018. Toimialalle muut sosiaalihuollon avopalvelut sijoittuvat lasten päiväkodit, perheisiin liittyvä sosiaalityö sekä avomuotoinen päihdekuntoutus. Toimialan yleisin ammattiluokka on lastenhoitaja.

Kokoaikaisten toimisto-, asiakaspalvelu- ja myyntityöntekijöiden kokonaisansiot toimialan (3-numerotaso) miesosuuden mukaan vuonna 2018

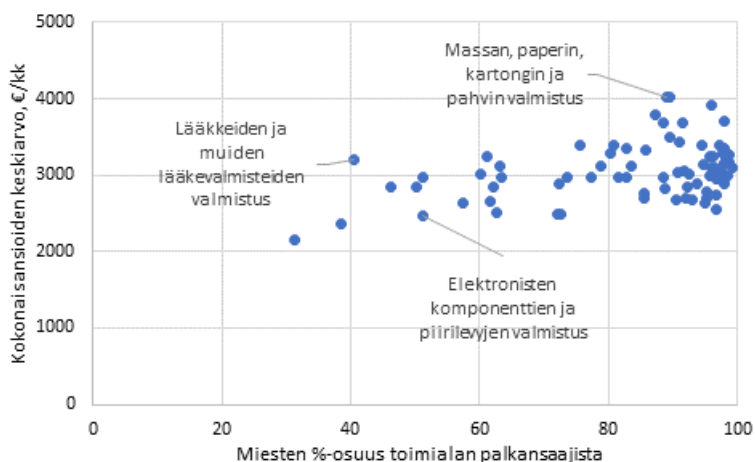
Naisvaltaiset alat vähissä rakennus-, valmistus- ja kuljetustyöntekijöillä

Niillä palkansaajilla, jotka työskentelivät rakennus-, valmistus- ja kuljetustyöntekijöinä, ei ollut kuin neljä naisvaltaista toimialaa vuonna 2018. Puolestaan miesvaltaisia, yli 500 kokoaikaista kyseisten ammattiryhmien palkansaajaa sisältäneitä toimialoja oli 73.

Rakennus-, valmistus- ja kuljetustyöntekijöillä keskimääräiset ansiot nousivat miesosuuden kasvaessa. Suurimmat kokonaisansiot näiden ammattien kokoaikaisilla työntekijöillä olivat toimialalla massan, paperin, kartongin ja pahvin valmistus, 4 026 euroa.

On keskeistä huomata, etteivät miesvaltaisten alojen korkeammat keskiansiot selity yhdenkään ammattiluokituksen päätason osalta vuoro- tai ylitöiden määrällä. Miesvaltaisilla toimialoilla tehtiin vuonna 2018 hieman enemmän ylitöitä, mutta naisvaltaisilla aloilla vuorotöistä maksettavat rahalliset korvaukset olivat selkeästi suurempia.

Kokoaikaisten rakennus-, valmistus- ja kuljetustyöntekijöiden kokonaisansiot toimialan (3-numerotaso) miesosuuden mukaan vuonna 2018

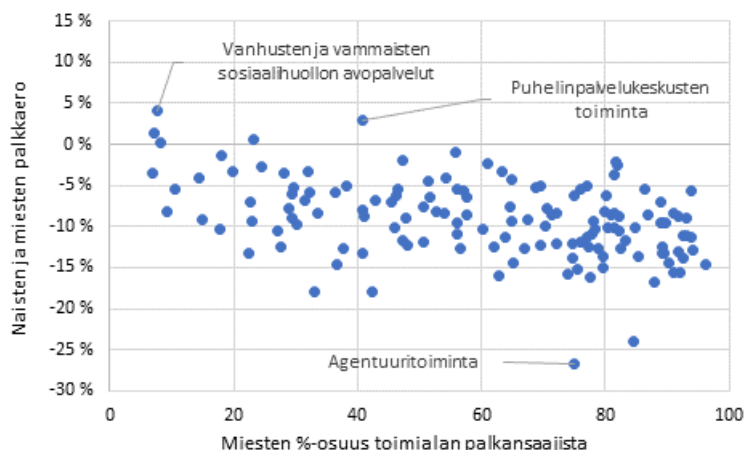

Naisten ja miesten välinen palkkaero suurempi miesvaltaisilla toimialoilla

Alla oleva kuva esittää naisten ja miesten välisiä palkkaeroja toimialoittain vuonna 2018. Palkkaero on laskettu vertaamalla kokoaikaisten palkansaajien kokonaisansioita ammattiluokituksen päätasolla (esim. erityisasiantuntijat, asiantuntijat, palvelu- ja myyntityöntekijät) ja painottamalla nämä erot yhteen yhdeksi toimialakohtaiseksi tunnusluvuksi palkansaajien lukumäärätiedoilla.

Positiiviset luvut tarkoittavat palkkaeroa naisten hyväksi ja negatiiviset luvut palkkaeroa miesten hyväksi.

Kokoaikaisten naisten ja miesten palkkaero ammattiluokituksen päätasolla toimialoittain (3-numerotaso) kokonaisansioiden keskiarvosta laskettuna vuonna 2018

Niillä toimialoilla, joilla kokoaikatyötä tekevästä palkansaajista alle 50 prosenttia oli miehiä, naisten kokonaisansiot olivat keskimäärin 6,4 % miesten kokonaisansioita pienempiä. Vastaavasti aloilla, joilla palkansaajista yli 50 prosenttia oli miehiä, naisten ansiot olivat keskimäärin 10,0 % prosenttia pienempiä.

Mikäli naisten ja miesten palkkaeroja tarkastellaan toimialoittain ja ammattiluokituksen tarkimmalla tasolla, eli vertailu tehtäisiin noin 500 ammattiluokan kesken 10 ammattiryhmän sijaan, palkkaero supistuu. Vertailun mukaan naisten ansiot olivat keskimäärin 6,7 % miesten ansioita pienempiä.

Tämä tarkoittaa kahta asiaa. Naiset työskentelivät ammattiluokituksen pääryhmien (esim. erityisasiantuntijat, asiantuntijat) sisällä sellaisissa ammateissa, joissa ansiotaso on pienempi. Toisekseen, vaikka palkkaeroja vertailtaisiin virallisen ammattiluokituksen tarkimmalla tasolla ja toimialakohtaisesti, naisten ansiot ovat yhä keskimäärin 6,7 % miesten ansioita pienempiä.

Mikäli palkkaerotarkastelua tarkennettaisiin yhä, ja viettäisiin se työelämässä oikeasti esiintyvien ammattinimikkeiden tasolle, se supistuisi edelleen. Tämä viittaa siihen, että virallisen ammattiluokituksen tarkimmallakin tasolla naiset työskentelivät luokissa, joissa ansiotaso on pienempi.

Palkkarakennetilasto kuvaa liki 1,4 miljoonaa kokoaikaista palkansaajaa

Vuoden 2018 palkkarakennetilasto kuvaa noin 1,39 miljoonaa kokoaikaista palkansaajaa. Koko- ja osa-aikaisia palkansaajia tilastossa on yhteensä 1,67 miljoonaa. Tilaston tiedot on kerätty kuukausipalkkaisilta palkansaajilta syys-, loka- tai marraskuulta ja tuntipalkkaisilta palkansaajilta vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Tämä julkaisu täydentää 6.9.2019 julkaistua ennakkoa toimiala- ja maakuntakohtaisilla ansiotiedoilla.

Palkkarakennetilasto mittaa kokonaisansioita. Kokonaisansiot sisältävät peruspalkan lisäksi henkilökohtaiset lisät, työaikalisät, sijainti- ja olosuhdelisät, tehtävän, ammattitaidon ja palvelusvuosien perusteella maksettavat lisät, suoritusperusteiset palkanosat, osin varallaolo- ja päivystyskorvaukset, palkan ei-tehdyltä

työajalta, yli- ja lisätyöajalta maksettavat palkanosat ja luontoisedut. Kokonaisansiot eivät sisällä kertaluonteisesti maksettavia palkaneriä, kuten tulospalkkioita ja lomarahoja.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien kokonaistuntiansioiden keskiarvo ja ansioiden tunnuslukuja maakunnittain vuonna 2018.....7

Laatuseloste: Palkkarakenne.....8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien kokonaistuntiansioiden keskiarvo ja ansioiden tunnuslukuja maakunnittain vuonna 2018

Maakunta	Kokonaisansiot, per palkattu tunti				
	Palkansaajien lukumäärä	1. desiili	Mediaani	9. desiili	Keskiarvo
Uusimaa	607 377	13,0	19,3	35,2	22,3
Varsinais-Suomi	139 763	12,3	16,7	27,6	18,8
Satakunta	59 875	12,4	16,7	26,5	18,6
Kanta-Häme	47 863	12,0	16,7	26,9	18,5
Pirkanmaa	155 380	12,4	17,3	29,3	19,5
Päijät-Häme	56 244	12,4	16,6	26,5	18,6
Kymenlaakso	46 579	12,5	17,1	26,5	18,8
Etelä-Karjala	36 069	12,6	17,2	26,9	19,1
Etelä-Savo	36 177	12,2	16,1	24,5	17,7
Pohjois-Savo	67 180	12,5	16,8	27,0	18,8
Pohjois-Karjala	42 403	12,0	16,2	25,2	17,9
Keski-Suomi	75 452	12,2	16,9	27,3	18,8
Etelä-Pohjanmaa	50 024	12,2	16,2	24,8	17,9
Pohjanmaa	51 779	12,5	17,3	27,3	19,1
Keski-Pohjanmaa	18 131	12,3	16,9	26,4	18,7
Pohjois-Pohjanmaa	113 464	12,4	17,3	28,1	19,3
Kainuu	18 186	12,2	16,4	24,5	17,8
Lappi	47 906	12,4	16,9	25,8	18,4

Laatuseloste: Palkkarakenne

1 Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö

Palkkarakennetilasto kuvaa palkansaajien kokonaisansioita ja niiden muodostumista tilastointivuoden viimeisellä kolmanneksella. Tilaston tiedot perustuvat pääosin työnantajasektorikohtaisten palkkatilastojen tilastoaineistoihin. Tilaston tietosisältöä täydennetään Tilastokeskuksen rekisteritiedoilla.

Tilasto on ilmestynyt vuodesta 1995 lähtien. Se kattaa yksityiseltä sektorilta vähintään viisi henkeä työllistävät yritykset sekä julkisen sektorin kaikki palkansaajat. Palkkarakennetilaston ulkopuolelle jää yksityisellä sektorilla yritysten ylin johto sekä yrityksen päätoimialan mukaan maa-, metsä- ja kalatalouden, työnantajakotitalouksien ja kansainvälisten järjestöjen toimialat.

Palkkarakennetilaston tietoja voidaan tarkastella palkansaaja- tai yritysnäkökulmasta. Palkansaajatasolla tietoja voidaan tarkastella mm. ammatin, sukupuolen, iän ja koulutuksen mukaan. Yritystasolla keskeisimmät tarkastelunäkökulmat liittyvät työnantajasektoriin ja toimialaan. Tilastossa julkaistaan tietoja palkansaajien lukumäärästä, keskimääräisistä tunti- ja kuukausiansioista sekä niiden hajonnasta. Palkkarakennetilaston tietoja käytetään kansallisesti sekä muun muassa Eurostatin ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n tilastoissa.

1.2 Käsitteet ja luokitukset

Palkkarakennetilasto kuvaa palkansaajien kokonaisansioita. Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Kokonaisansio sisältää säännöllisen työajan ansion lisäksi yli- ja lisätyöpalkat, päivystys- ja varallaolokorvaukset sekä muut ei-säännöllisesti maksetut lisät. Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita. Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta seuraavat palkanosat:

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät
- työaikalisät
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- luontoisetujen verotusarvo
- lisä- ja ylityön ansio
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivystys- ja hälytyskorvaukset
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät
- ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka

Tilaston lukumäärä- ja ansiotietoja on mahdollista luokitella työnantajasektorin, toimialan, ammatin, koulutuksen, palkansaajan iän, sukupuolen, palvelussuhteen luonteen, palkkausmuodon ja maantieteellisen sijainnin mukaan. Tilaston keskeisimmät käsitteet on kuvattu tilastosivulla ”Käsitteet ja määritelmät”.

1.3 Lait

Palkkarakennetietojen julkaiseminen perustuu Euroopan unionin neuvoston asetukseen nro. 530/1999, jonka mukaan jokaisen EU:n jäsenmaan on toimitettava palkkarakennetta ja palkkojen hajontaa koskevia tietoja joka neljäs vuosi EU:n tilastoviranomaiselle Eurostatille. Palkkarakennetilaston tietosisältö pohjautuu asetuksessa ja sen laajennuksissa määriteltyyn tietosisältöön, mutta kansallista käyttöä varten tietosisältö poikkeaa hieman asetuksella määrätystä.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Palkkarakennetilasto koostuu noin 1,35 miljoonasta työsuhde- ja palkkatiedosta. Perusjoukon tasolle korotettuna nämä työsuhde- ja palkkatiedot edustavat noin 1,65 miljoonaa palvelussuhdetta.

Palkkarakennetilasto liittää yhteen seuraavat palkkatilastot: kuntasektorin kuukausipalkat, valtion kuukausipalkat, yksityisen sektorin kuukausipalkat ja yksityisen sektorin tuntipalkat. Kaikille palkansaajille määritellään työnantajasektorista, sopimusalaista ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiokäsitteet ja luokitukset.

Yksityisen sektorin palkka-aineisto perustuu pääasiassa työnantajajärjestöjen keräämiin palkkatietoihin. Työnantajajärjestöjen keräämää aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen omalla tiedonkeruulla, joka kohdistuu toimialoihin, joissa yritysten järjestäytymisaste jää alle 70 prosentin. Tämän ohella Tilastokeskus on saanut vuodesta 2014 lähtien Verohallinnolta pienten yritysten palkansaajia kuvaavan Palkka.fi-aineiston. Kuntasektorin palkkatiedot kerätään Tilastokeskuksen toimesta, valtiosektorin palkkatiedot saadaan Valtiokonttorista.

Palkkarakennetilaston tavoitteena on kuvata kaikkien yli viiden hengen yrityksissä työskentelevien palkansaajien ansioita. Koska osa yrityksistä jättää vastaamatta joko työnantajajärjestöjen tai Tilastokeskuksen palkkatiedusteluihin, syntyy tarve paikata vastauskatoa. Yksityisen sektorin tiedot korotetaan perusjoukon tasolle Tilastokeskuksen yritysrekisteristä muodostettavan tutkimuskehikon avulla.

Vastauskato on korjattu vuoden 2006 tilastosta lähtien Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna. Toisin ilmaistuna, jos N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä ja n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä, niin estimaattori on N/n . Näin ollen estimaattori antaa suurimman painon niiden yritysten palkansaajille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna.

Estimointiositteet muodostetaan yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan. Järjestäytyneille ja järjestäytymättömille yrityksille muodostetaan omat estimointikehikkonsa. Koska tutkimuskehikko poimitaan ennen tilastoajankohtaa, tutkimuskehikkoon lisätyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa on vähintään viisi palkansaajaa, muodostetaan oma jälkiosite. Tämän ositteen korotuskertoimeksi määrätään 1.

Julkisen sektorin aineistot ovat kokonaisaineistoja, joten kadon oikaisua ei tarvitse käyttää.

Palkkarakennetilastoa täydennetään rekisteritiedoilla. Esimerkiksi palkansaajan tutkintotieto liitetään aineistoon Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä, ja palkansaajan toimipaikkaa koskevia tietoja työssäkäyntitilastosta. Joka neljäs vuosi EU:n tilastoviranomaiselle Eurostatille laadittavaan laajempaan palkkarakennetutkimukseen sisältyy lisäksi tulonjako- ja väestötilastojen rekistereistä.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1 Tilaston oikeellisuus

Palkkarakennetilaston tietosisältö ja tuotantomenetelmät vastaavat EU:n asettamia vaatimuksia. Tilaston tuotantoprosessista laaditaan Eurostatille laaturaportti joka neljäs vuosi. Tilaston laatua seurataan vuosittain tilastotuotannon yhteydessä.

3.2 Tilaston luotettavuus

Palkkarakennetilaston aineisto saadaan useasta eri lähteestä. Täten tilastointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tämä voi vaikuttaa palkansaajien lukumääriin sekä ansioiden suuruuteen ja luonteeseen. Julkaistuihin keskiansioihin aiheutuu harhaa myös siitä, että tilaston ulkopuolelle rajataan yksityisen sektorin pienet yritykset ja yritysten ylin johto.

Tutkimuskehikon ja palkka-aineistojen tahdistaminen on tilastoinnin aikaeroista johtuen hankalaa. Tutkimuskehikkoon tahdistumatta jääneet yritykset liitetään aineistoon yrityksen koon mukaan jälkeensä. Nämä yritykset tulkitaan yleensä kehikon alipeitoksi ja korotetaan korotuskertoimella 1. Tahdistumattomuus voi vaikuttaa tilaston laatuun aineiston estimoinnin kautta.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palkkarakennetilasto on vuositilasto. Sen palvelussuhde- ja ansiotiedot kuvaavat kyseisen tilastovuoden tilannetta vuoden viimeisellä kolmanneksella. Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Ensimmäinen julkistus on ennakkollinen. Toisen julkistukset tiedot ovat julkistamishetkellä lopullisia. Toinen julkistus täydentää tilaston tietosisältöä palkansaajan työpaikan toimialan ja sijainnin osalta.

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

5.1 Julkaisukanavat

Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla tuorein tilasto -julkistuksena. Lisäksi tilastosta julkaistaan StatFin-tietokantatauluja.

5.2 Tilaston metatiedot

Palkkarakennetilaston tuotannossa käytettävät metatiedot ovat saatavissa pääosin palkkatilastoista. Joitakin palkansaajiin liittyviä tietoja on saatavissa myös työssäkäyntitilastosta, tutkintorekisteristä sekä yritysrekisteristä. Vuosiansiota ja palkansaajan työsuhdetta koskevia tietoja voi saada muun muassa Verohallinnon ja Kelan rekistereistä.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Palkkarakennetilasto tuotetaan vuosittain, mutta tilastoa ei tule varsinaisesti tarkastella aikasarjanäkökulmasta. Toisin sanoen, tilastosta ei ole suotavaa laskea vuosittaisia muutoksia. Tilaston tietosisältö muuttuu vuosittain Suomen ammatti- ja toimialarakenteen muuttuessa, ja näin ollen tilaston aggregaattitason luvut kuvaavat muutosta *koko maan tasolla*, eivät palkansaajatasolla. Lisäksi vastauskadon myötä etenkin tarkimman tason ammattitiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien välillä. Esimerkiksi palkansaajien ansiokehitystä tarkasteltaessa ansiotasoindeksi on palkkarakennetilastoa parempi lähde.

Palkkarakennetilastoa on tuotettu vuodesta 1995 lähtien ilman suuria menetelmämuutoksia. Selkein menetelmäpäivitys tehtiin vuoden 2001 palkkarakennetilastoon, ja tämän johdosta vuosien 1995–2000 tiedot ovat vertailukelpoisia ainoastaan pidemmän aikavälin tarkastelussa. Tilastovuoden 2001 jälkeen tuotetut palkkarakennetilastot muodostavat toisen yhtenäisen aikasarjan.

Vuoden 2006 palkkarakennetilastossa laskettiin kuntasektorin opettajille tuntiansiot ensimmäistä kertaa. Lisäksi kuntasektorin vähennettyä palkkaa saaneille palkansaajille muodostettiin ensimmäistä kertaa ansiotietoja. Täten vuoden 2006 ja sen jälkeiset tiedot eivät ole kuntasektorin osalta täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin nähden.

Vuoden 2014 palkkarakennetilastossa käytettiin lisäaineistona ensimmäistä kertaa Verohallinnon Palkka.fi-palvelusta saatua aineistoa. Tämä aineisto sisältää pääasiassa pienten, alle kymmenen hengen yritysten tietoja, ja täydentää tältä osin palkkarakennetilaston tietosisältöä. Vuonna 2014 Palkka.fi-aineistosta saatiin tiedot noin 26 000 palkansaajasta, jotka perusjoukon tasolle korotettuna vastasivat noin 60 000 palkansaajaa. Palkka.fi-aineiston lisääminen vaikutti keskimäärin keskiarvoansioita laskevasti. Kaikkien kokoaikaisten palkansaajien keskiarvoansio aleni noin 15 euroa, yksittäisissä ammattiluokissa vaihtelut olivat suurempia.

Vuoden 2015 palkkarakennetilastoon tarkennettiin tuntipalkkaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostussääntöjä. Tämän johdosta ansiotiedot eivät ole vertailukelpoisia useilla ammattiluokkien ”8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät” ja ”9 Muut työntekijät” ammattiryhmillä vuodesta 2015 eteenpäin.

Vuoden 2018 palkkarakennetilastoon tehtiin muutos tuntipalkkaisten palkansaajien tuntiansiolaskentaan, ks. [muutoksia tässä tilastossa](#). Muutos vaikutti n. 210 000 yksityisen sektorin tuntipalkkatyöntekijän ansioihin, laskien niitä 3,9 prosenttia. Kolme neljäsosaa näistä palkansaajista työskenteli teollisuuden ja rakentamisen toimialoilla. Tämän muutoksen johdosta tuntiansiotiedot eivät ole vertailukelpoisia verrattuna aikaisempiin vuosiin.

Muutokset virallisessa ammattiluokituksessa aiheuttavat ongelmia tietojen vertailukelpoisuudessa. Ammattiluokitus on päivittynyt vuosina 2001 ja 2010. Vuoden 2001 ammattiluokituspäivitys oli vuoden 2010 luokituspäivitystä pienempi, joskin sekin aiheutti epäjatkuvuutta ammattiluokituksessa sen tarkimmalla tasolla. Vuoden 2010 ammattiluokituspäivitys oli kokonaisvaltainen. Ammattiluokitusta ”AML 2010” on käytetty vuoden 2010 palkkarakennetilastosta lähtien. Ammattiluokittaiset tiedot ovat vertailukelpoisia vuosien 1995–2009 ja vuodesta 2010 eteenpäin vain ammattiluokituksen karkeimmalla tasolla, eivätkä tälläkään tasolla täydellisesti.

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan parhaiten verrata työnantajasektorikohtaisiin palkkatilastoihin, ansiotasoindeksiin sekä tulonjakotilaston ansiotietoihin. Näiden tilastojen välillä on sekä rajauksellisia, käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Esimerkiksi ansiotasoindeksi kuvaa säännöllisen työajan ansioita, kun taas palkkarakennetilasto kuvaa kokonaisansioita.

Palkansaajien lukumääriätietojen osalta vertailu onnistuu parhaiten työnantajasektorikohtaisiin palkkatilastoihin, tulonjakotilastoon sekä työvoimatutkimukseen. Palkansaajien määrät ovat lähes identtiset alakohtaisiin palkkatilastoihin verrattaessa, mutta työvoimatutkimuksen ja palkkarakennetilaston välillä esiintyy palkansaajien lukumäärässä peittävyyseroa, jotka johtuvat tilastointiajankohdasta sekä palkansaajamääritelmistä.

Palkansaajaryhmien, kuten koko- ja osa-aikaisten, suhteiden muutoksissa palkkarakennetilaston sekä työvoimatutkimuksen vertailu onnistuu kuitenkin hyvin ja antaa varsin käyttökelpoista informaatiota palkansaajien lukumääristä.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Palkkarakennetilaston tiedot perustuvat työnantajasektorikohtaisten palkkatilastojen aineistoihin. Tilastojen tulokset voivat kuitenkin poiketa toisistaan, sillä palkkarakennetilastossa lasketaan sekä tunti- että kuukausiansiot kaikille palkansaajille. Lisäksi aineistojen rajausehdoissa on eroja tilastojen välillä. Määritelmäerot vaikuttavat sekä palkansaajien lukumääriin että keskiansioihin. Tulosten vertailu alakohtaisiin palkkatilastoihin onnistuu parhaiten kuntasektorin sekä valtion osalta.

Lisätietoja

Sampo Pehkonen 029 551 3452

Jukka Pitkäjärvi 029 551 3356

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

palkkarakenne@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkkarakenne 2018, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-0076 (pdf)